

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 468/2020

Dnro ESAVI/15281/2019

18.12.2020

ASIA

Sellu- ja paperitehdasintegraatin ympäristöluvan lupamääräyksessä 28 edellytetty selvitys Haapalahden jätteenkäsittely- ja kenttäalueesta, Lappeenranta

HAKIJA

UPM-Kymmene Oyj
Kaukaantie 16
53200 Lappeenranta

Y-tunnus: 1041090-0

TOIMINTA

Asia koskee Kaukaan sellu- ja paperitehdasintegraatin Tuosan kaatopaikan yhteydessä olevan Haapalahden jätteenkäsittely- ja kenttäalueen toimintaa Tuosan saaren eteläosassa hakijan tiloilla 405-441-6-2 ja 405-457-9-38.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6000
ymparistoluvat.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
PL 110
00521 Helsinki

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 2.5.2019.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 90 §:n perusteella.

Lappeenrannan tehdasintegraatin ympäristöluvan Nro 96/2015/1 (Dnro ESAVI/348/04.08/2013, Etelä-Suomen aluehallintovirasto 14.4.2015) määräyksessä 28 on edellytetty tehtäväksi Haapalahden jätteenkäsittelyaluetta koskeva seuraavanlainen selvitys:

”Haapalahden jätteenkäsittely- ja kenttäalueesta on sen ympäristöluvan nro 20/10/1 tarkistamiseen liittyen toimitettava selvitys ja lisätiedot aluetta koskevasta jätelain 120 §:n edellyttämästä jätteiden tarkkailu- ja käsittelysuunnitelmasta. Selvityksessä on esitettävä myös, mitä toimintaa valmiiksi rakennetuilla kentillä on, millaiset ovat kenttäalueen hulevesiratkaisut, hulevesipäästöt sekä ajan tasalla oleva laskelma riittävästä vakuudesta koskien jätteitä, joita alueella varastoidaan kentän tulevia rakennustöitä ja muuta käyttöä varten.

Selvitys on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastoon 1.3.2016 mennessä. Aluehallintovirasto voi tarkistamispäätöksessä antaa tarkentavia lupamääräyksiä.”

Toiminnan luvanvaraisuus

Haapalahden jätteenkäsittely- ja varastointialueen toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 13f) ja taulukon 2 kohdan 13f) perusteella. Toiminta on osa Kaukaan paperi- ja sellutehdasintegraatin ja Tuosan kaatopaikan toimintaa, joka on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 kohdan 13g) perusteella. Sellu- ja paperitehtaan ensisijainen luvanvaraisuus perustuu liitteen 1 kohtiin 1a) ja 1b).

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Tuosan kaatopaikka ja Haapalahden jätteenkäsittely- ja varastointialue sijaitsevat noin kolmen kilometrin päässä paperi- ja sellutehdasintegraatin tehdasalueesta Tuosan saaren eteläosassa hakijan kiinteistöillä 405-441-6-2 ja 405-457-9-38.

Kaavoitus

Lappeenrannan kaupungin keskustaajaman osayleiskaavassa 2030 (Itäinen osa-alue) Haapalahden jätteenkäsittelyalue on merkitty tunnuksella EJ (jätteenkäsittelyalue).

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.4.2015 antama päätös (Nro 96/2015/1, Dnro ESAVI/348/04.08/2013) Kaukaan tehtaiden sekä Tuosan kaatopaikan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta.

Vaasan hallinto-oikeuden 7.3.2017 antama päätös (Nro 17/0070/2), jolla hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksiä 2 ja 3.

Korkeimman hallinto-oikeuden 29.10.2018 antama päätös (Nro 4935), jolla hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 3.

Itä-Suomen aluehallintoviraston 4.3.2010 antama päätös (Nro 20/10/1, Dnro ISAVI/52/04.08/2010) koskien lento- ja pohjatuhkan sekä soodasakan hyödyntämistä Kaukaan tehtaaseen ja Tuosan kaatopaikan tie- ja kenttärakenteissa.

Tarkkailua koskevat hyväksynnit ja päätökset

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen päätös 3.9.2019 ympäristönsuojelulain mukaisen tarkkailusuunnitelman (sisältää Kaukaan tehtaiden velvoitetarkkailusuunnitelman, Tuosan kaatopaikan ja jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelman sekä Tuosan kaatopaikka-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman) hyväksymisestä, diaarinumero KASELY/1207/2015.

Selvityksen sisältö

Yleiskuvaus

Haapalahden alue on vanhaa järvenpohjaa, jota on täytetty tehtaaseen prosessijätteillä ja maa-aineksilla aikoinaan ennen nyt jo suljetun kaatopaikka-

alueen käyttöönottoa Mutalahden alueella. Alueen koko on noin 18 ha, ja se rajautuu idässä Lauritsalasta Vehkataipaleelle vievään maantiehen, eteläosasta Haapalahden padottuun vesialueeseen ja pohjoisosasta metsäalueeseen, johon on suunniteltu vaarallisen jätteen kaatopaikka-alue. Alueen länsireunaan on rakennettu pystyeristysseinä ja viemäröinti sekä maa- ja vesiviemäri. Haapalahden alueen hulevedet kerätään Haapalahden vesialueelle ja pumpataan tehtaan jätevedenpuhdistamolle käsittelyyn.

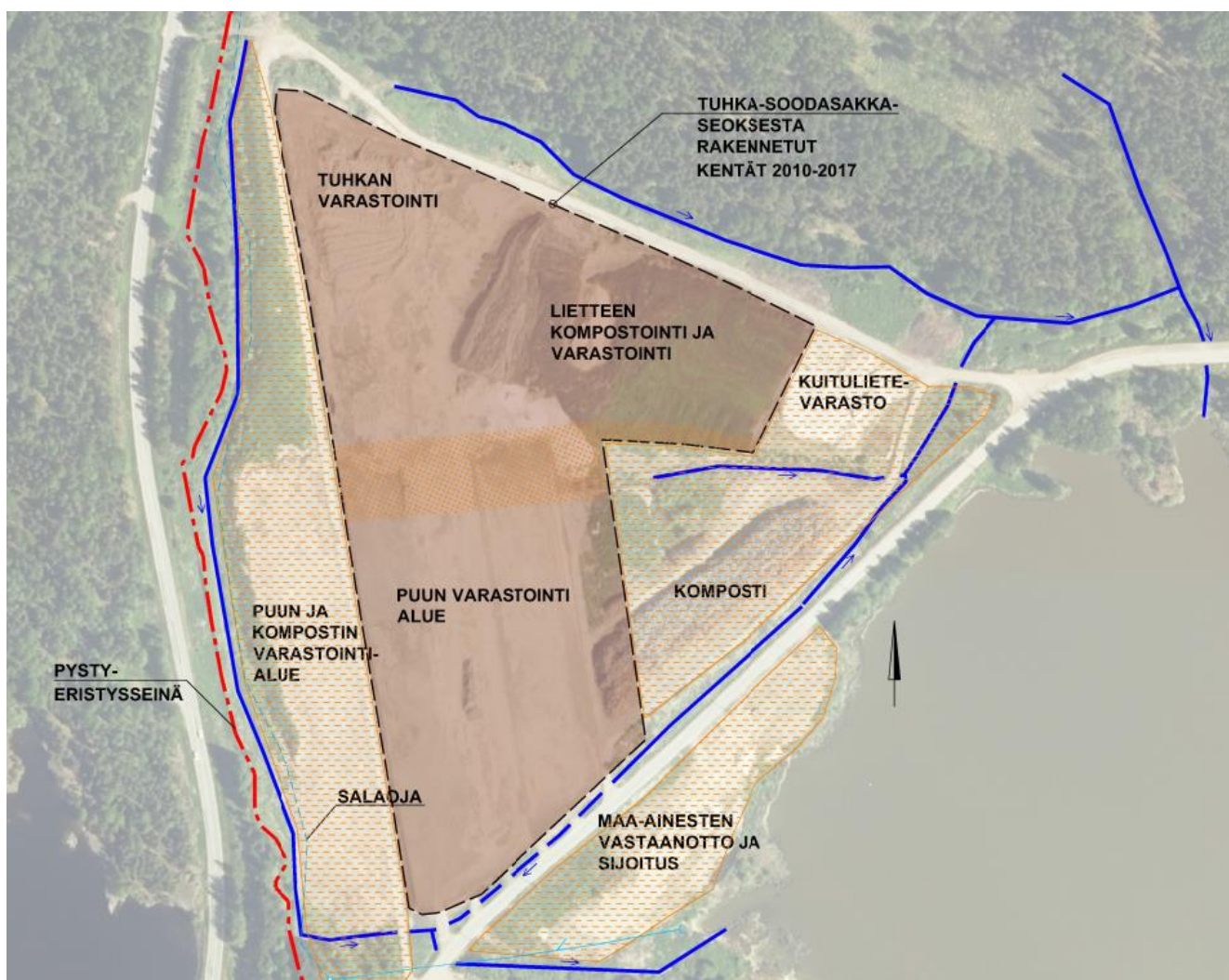
Haapalahden jätteenkäsittely- ja varastoalueen käytössä olevan alueen pinta-ala on noin 15 ha. Alueella varastoidaan Kaukaan tehtailla muodostuvia jättemateriaaleja, raakapuuta ja voimalaitoksen polttoaineita (esim. kuori ja kuivattu liete).

Haapalahden alueelle on rakennettu vuodesta 2010 lähtien lähes vuosittain kenttärakennetta, jonka rakenne on tuki/kantavan kerroksen osalta lentotuhkan ja soodasakan seosta. Kerroksen päälle on tehty kulutuskerros asfalttirouheesta, joka on jyrätty tiiviiksi rakenteeksi. Rakennettujen kenttien pinta-ala on noin 6 ha. Vuosittain toteutetaan noin 1 ha:n kokoinen kenttä ja hyödynnettävien rakennemateriaalien määrä on noin 10 000 m³rtr/a. Kenttien rakentamista jatketaan alueelle vuosittain, rakentamisesta laaditaan osa-alueittain toteutussuunnitelmat.

Varastointia tehdään rakennettujen kenttäalueiden lisäksi alueen länsilaidalla olevalla maanvaraisella alueella, jossa varastoidaan raakapuuta ja valmista kompostia. Lisäksi alueen kaakkoisosassa on varastoaluetta kompostin ja kuitulietteen varastointiin.

Haapalahden kenttäalueiden eteläpuolelle on varastoitu ja tasattu puhtaita tiivistämiskelpoisia ylijäämämaita. Näillä aluetta tasataan ja pohjamaan kantavuutta parannetaan. Kentällä on varastoitu puutavaraa ja lannoitekalkkia.

Yleiskartta alueen toimintojen sijoittumisesta ja vesien johtamisesta esitetään seuraavassa kuvassa.

Kuva 1 Haapalahden jätteenkäsittely- ja varastointialueen yleiskartta. Suunnitteilla olevat kenttäalueet esitetään oranssilla katkoviivalla ja kenttien korotukset rasteilla. Sinisellä kuvataan vesien johtaminen ja punaisella pystyeristysseinä.

Kaukaan tehtailla muodostuu jatkossakin prosessijätteitä, joita varastoidaan Haapalahden kentillä. Kenttärakenteisiin hyödynnettävä soodasakka varastoidaan Tuosan kaatopaikalla Mutalahden alueella, josta se tuodaan rakentamista varten Haapalahden alueelle ja sekoitetaan rakennemateriaaliksi yhdessä tuhkan kanssa.

Lisäksi alueella varastoidaan kompostia, joka käytetään kaatopaikan pintarakennekerrokseen ja viherrakentamiseen. Alueella on vanha kuitulietevävarasto, joka odottaa sopivaa hyötykäyttöä esimerkiksi kaatopaikkarakenteissa.

Merkittävä osa alueesta on jo nykyisellään raakapuun varastoalueena. Tämä toiminta tulee jatkossakin kasvamaan, joten hyvin kantavaa varastoaluetta tarvitaan jatkossakin. Nykyisellä alueella on vielä rakennettavia kenttiä noin 7,4 ha. Lisäksi ensimmäisessä vaiheessa alhaiselle tasolle rakennettuja kenttiä korotetaan noin 3 ha:n kokoiselta alueelta paremman vesien hallinnan vuoksi.

Prosessit

Raaka-aineiden ja sivutuotteiden välivarastointi

Kentistä noin 4 ha on tällä hetkellä puuvarastokäytössä. Puuta alueelle mahtuu tällä hetkellä maksimissaan 50 000 m³. Vuonna 2019 puumäärä on ollut keskimäärin 22 000 m³. Puun varastointi tulee kasvamaan lähivuosina. Kantoa varastoidaan alueella noin hehtaarin kokoisella kentällä.

Taulukko 1 Haapalahden alueella välivarastoitavat raaka-aineet ja sivutuotteet.

Nimike	Vastaanotettava enimmäismäärä (m ³ /a)	Suurin varastointimäärä (m ³)	Typpi
Pyöreä puu	65 000	65 000	Raaka-aine
Kanto	20 000	8 000	Polttoaine
Kuori	50 000	50 000	Polttoaine

Jätteiden välivarastointi

Haapalahden jätteenkäsittelyalueella vastaanotetaan ja käsitellään sellu- ja peritehtaan toiminnasta peräisin olevia jätteitä. Vastaanotettavat ja käsiteltävät jätteet sekä laitoksella kerrallaan varastoitavien jätteiden enimmäismäärät on esitetty seuraavassa taulukossa:

Taulukko 2: Haapalahden jätteenkäsittelyalueella vastaanotettavat ja käsiteltävät jätteet.

Jäte	Tunnusnumero (EWC)	Vastaanotettava enimmäismäärä (t/a)	Varasto enintään (t)	Jätteenkäsittelyprosessin nimi	R/D-koodi
Lentotuhka	100103	5 000	5 000	Välivarastointi	R05
Pohjatuhka	100101	5 000	5 000	Välivarastointi	R05
Lannoitekalkki	030309	250	750	Välivarastointi	R05
Jätevedenkäsittelyn lietteet	030311	35 000	35 000	Kompostointi tai välivarastointi	R01, R03
Kuorihiekka, siivouspuunkuori ja kivet	030301, 020107	1 000	1 000	Kompostointi	R03
Betoni ja tiilet	170107	500	1 000	Välivarastointi	R05a
Yhteismäärä			40 000		

Kaukaan Voiman polttolaitoksessa syntyvää lento- ja pohjatuhkaa välivarastoidaan Haapalahden varastointikentillä enintään kolme vuotta ennen hyötykäyttöön toimittamista. Tuhkat hyödynnetään maanrakennus- ja lannoitekohteissa.

Puu- ja kuorijätettä syntyy kuorimoilla ja seulonnassa sekä puukenttien siivoamisessa. Se hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti energiantuotannossa polttamalla ne Kaukaan Voiman kattilassa. Puutavara varastoidaan Haapalahden länsiosan kentillä. Materiaali toimitetaan

energiantuotantoon Kaukaan Voimalle poltettavaksi. Huonolaatuisen kuoren määrä minimoidaan, mutta jos sitä syntyy, se kompostoidaan tai myydään ulkopuoliselle toiminnanharjoittajalle. Kaatopaikalle ei loppusijoiteta puu- tai kuorijätettä. Seulontaa on koeajettu kesällä 2016 siivouspuukuo-
relle. Seulontarejekti toimitettiin kaatopaikan sulkun Kouvolaan. Säännöllistä seulonta-, sekoitus- tai murskaustoimintaa Tuosassa ei ole.

Soodasakkaa hyödynnetään tuhkaan sekoitettuna Haapalahden alueen kenttärakenteessa. Kalkkihiekka varastoidaan soodasakan ja tarvittaessa tuhkan kanssa, sillä se parantaa märän soodasakan lujuutta täytössä.

Metsäteollisuuden prosesseissa muodostuvat lietteet kuivataan lietteenkäsittelyssä ruuvipuristimella 25–30 %:n kuiva-ainepitoisuuteen. Kuivattu sekaliete ohjataan lämmityskaudella polttoon Kaukaan Voiman kattilaan. Lämmityskauden ulkopuolella, tai kattilan häiriötilanteessa kuivatut lietteet välivarastoidaan Haapalahden varastointi- ja käsittelykentällä ennen hyödyntämistä energiana.

Kompostointi

Haapalahden alueella kompostoidaan puhdistamolietettä (enintään 35 000 tonnia vuodessa), puu- ja kuorijätettä sekä siivouspuujätettä ja muita vastaavia kompostoinnissa hyötykäytettäviä materiaaleja. Liette kuivataan jätevedenpuhdistamolla ennen Haapalahden varastointialueelle toimittamista, missä siihen sekoitetaan kuorijätettä ennen kompostointia. Muihin kompostointimateriaaleihin on sekoitettu sideaineeksi pieni määrä (alle 10%) pastalietettä ennen kompostointia.

Valmista kompostia säilytetään kompostin varastointialueilla kaatopaikan eteläosassa ja Haapalahden alueella maksimissaan kolme vuotta ennen loppusijoitusta. Kompostin tuotteita käytetään suljettavien täyttöalueiden pintarakenteissa kasvukerroksena ja viherrakentamisessa.

Vesien johtaminen ja käsittely

Kaikki Haapalahden alueella muodostuvat hulevedet johdetaan avo-ojia pitkin suljetulle Haapalahden vesialueelle. Vesien johtamisen periaatteet on esitetty toimintojen sijoittumista koskevassa kuvassa (Kuva 1, sivu 5). Vesiä ei tasata erikseen, koska ne laskeutetaan suljetulla vesialueella ja vesiä pumpataan jatkuvasti käsiteltäväksi tehtaan jäteveden puhdistamolle. Haapalahden vesialue on vesien osalta tarkkailun piirissä.

Hulevesijärjestelmien lisäksi kaatopaikan länsireunalle on rakennettu vesien kaatopaikan ulkopuolelle johtumisen estämiseksi savirakenteinen pysäytysseinä ja sen viereen salaoja, jolla vedet johdetaan tiivisrakenteen takaa Haapalahden vesialueelle ja edelleen käsittelyyn.

Vesin tarkkailua varten seinämän takana on kaksi pohjaveden havaintoputkea, joista vedenlaatua seurataan tarkkailuohjelman mukaisesti.

Tarkkailu

Selvitykseen on liitetty Tuosan kaatopaikan ja jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelma (15.4.2019) ja Tuosan kaatopaikka-alueen hoito- ja käytösuunnitelma (15.4.2019). Suunnitelmat kattavat Haapalahden jätteenkäsittelyalueen. Kaakkois-Suomen ELY-keskus on hyväksynyt em. suunnitelmat 3.9.2019 osana Kaukaan tehtaiden velvoitetarkkailusuunnitelmaa (KA-SELY/1207/2015).

Tuosan kaatopaikan ja jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelma

15.4.2019 päivätty jätteenkäsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma koskee Tuosan alueen (Mutalahden loppusijoitusalue ja Haapalahdenvarasto-alue) toimintojen ja tehtailla muodostuvien jätteiden tarkkailua. Siinä toimintaa ja sen tarkkailua kuvataan Haapalahden alueen osalta seuraavasti:

Jätteet ja niiden käsittely

Haapalahden kenttäalueella varastoidaan kaatopaikan kenttärakenteissa ja tehdään ulkopuolella lannoitekäytössä ja maanrakennuksessa hyödynnettäviä materiaaleja kuten tuhkia, maa-aineksia ja kuitulietettä. Lisäksi alueella kompostoidaan sekä varastoidaan puhdistamolietettä ja lannoitekalkkia, joka hyödynnetään kokonaisuudessaan maataloudessa.

Haapalahden alueella kompostoidaan puhdistamolietettä, puu- ja kuorijätettä sekä siivouspuujätettä ja muita vastaavia kompostoinnissa hyötykäytettäviä materiaaleja. Kompostintuotteita käytetään kaatopaikkojen sulkemisessa ja meluvalleissa kasvukerroksena. Valmista kompostia säilytetään enintään kolme vuotta ennen hyötykäyttöä

Jätteen vastaanotto, punnitus ja laadun seuranta

Jätteitä sekä kaatopaikan käyttöä, tilaa ja päästöjä tarkkaillaan tämän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Kaatopaikan valvonnasta ja tarkkailusta vastaavat Kaukaan ympäristöasioista vastaavat henkilöt.

Jätealueelle tuotavat jätteet tunnistetaan ja punnitaan tehtaalla ennen kuljetusta kaatopaikalle. Tuosan kaatopaikalla on Mutalahden täyttöalue ja Haapalahden varastointialue. Kaatopaikalle vastaanotetusta jätteestä pidetään kirjaa, johon merkitään seuraavat tiedot:

- jätteen lajista
- laadusta
- jätteen määrästä
- jätteen alkuperästä
- toimituspaikasta
- kuljetuksesta ja käsittelystä
- toimituspäivämäärästä
- jätteen tuottajasta
- jätteen tuojasta

- sellun tai paperin tuotantoon suhteutettu ominaisjättemäärä

Pääsy Tuosan kaatopaikan toiminta-alueelle on estetty aidalla ja sähköisellä portilla on kameravalvonta. Autot, joilla on etäavaaja porttiin, jättävät käynneistään tiedon valvontajärjestelmään. Lukittu portti, aita ja kamera-valvonta varmistavat, ettei alueella ole luvattonta liikennettä, eikä ylimääräisiä ja luvattomia jätteitä voi tuoda alueelle. Kaatopaikan hoidosta vastaa nimetty mestari.

Jätteiden kirjaaminen

Kaikki jätteet, mukaan lukien väliaikaisesti kaatopaikalle sijoitettavat jätteet kirjataan Rapu-järjestelmään. Väliaikaisesti sijoitettavat jätteet erotetaan muista jätteistä järjestelmässä eri nimikkeellä, joten loppusijoitettavat ja käsiteltävät jätteet pysyvät erillään myös tietokannassa, vaikka jätteen laji olisi sama.

Jätteiden kaatopaikkakelpoisuuden varmistaminen

Tehtaan jätejakeiden ominaisuudet tutkitaan ennen hyötykäyttöön tai kaatopaikalle ohjaamista. Kaatopaikalle vastaanotettavan ja sijoitettavan jätteen on täytettävä asetetut kaatopaikkakelpoisuusvaatimukset. Vastaavaa tutkimusohjelmaa sovelletaan myös hyötykäytettäviin jätejakeisiin. Jätejakeiden ominaisuudet tutkitaan joka viides vuosi ja aina, kun prosessissa tai raaka-aineessa tapahtuu merkittävä muutos.

Jätejakeista seuraaville tehdään hyötykäyttö/kaatopaikkakelpoisuus- ja laadunvalvontatestit:

- soodasakka
- meesajäte

Jätejakeiden tutkimus tehdään kaksivaiheisena. Ensimmäisessä vaiheessa määritetään jätemateriaalin sisältämät kokonaispitoisuudet (EPA Method 3051) sekä liukoiset pitoisuudet pikatestillä (CEN PrEN 12457). Mikäli havaitaan saastuneiden maiden arvioinnissa käytettyjä raja-arvoja ylittäviä kokonaispitoisuuksia tai mikäli pikatestin liukoiset pitoisuudet ylittävät kolonnitestille (NEN 7343) asetetut raja-arvot, tehdään toisen vaiheen liukoisuustutkimus kolonnitestillä (NEN 7343).

Joka viides vuosi tehtävien tutkimuksien lisäksi jätejakeiden laadunvalvonnassa seurataan vuosittain ensimmäisen analyysikerran perusteella valittuja kriittisimpiä muuttujia edellä mainituin ensimmäisen vaiheen kokonaispitoisuus- ja CEN PrEN 12457-testein. Määrittämiin pitää vähintään sisältyä seuraavien aineiden pitoisuudet: arseeni (As), kadmium (Cd), kromi (Cr), kupari (Cu), elohopea (Hg), nikkeli (Ni), sinkki (Zn), lyijy (Pb) ja vanadiini (V).

Tuhkanäytteistä määritetään vuosittain myös PAH-yhdisteet sekä Cd-pitoisuus erikseen jokaista hyötykäyttökohdetta varten.

Polttoon menevästä jätevedenpuhdistamon lietteestä analysoidaan edellisten lisäksi vuosittain AOX (adsorboituvien orgaanisten halogeenien) -pitoisuus sekä kerran viidessä vuodessa kloorifenolipitoisuus.

Käyttötarkkailu

Puuvarastojen, kaatopaikan, jätevedenpuhdistamon sekä jätevesi- ja sadevesiviemärien toimintaa, käyttöä ja häiriötilanteita tarkkaillaan ja tarkkailun tiedoista pidetään kirjaa. Kaatopaikan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa kuvataan tarkemmin kirjanpitoon liittyviä asioita. Poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumista on käsitelty tarkemmin Tuosan kaatopaikan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa.

Jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa kuvataan lisäksi polttoaine- ja puuvarastojen sekä jätevesi- ja sadevesiviemärien poikkeustilanteiden hallinta ja tarkkailu. Lisäksi suunnitelmassa on kuvaus painumatarkkailusta ja rakenteiden kuntoa koskevasta tarkkailusta erityisesti kaatopaikkatoimintaan liittyen.

Päästö- ja vaikutustarkkailut

Kaatopaikkavesien tarkkailu

Kaikki Tuosan kaatopaikan vedet pumpataan Kaukaan biopuhdistuslaitokselle puhdistettavaksi. Tuosan kaatopaikan kaatopaikkavettä tarkkaillaan tarkkailupisteestä "Kokoojakaivo 1". Jätevedenpuhdistamolle johdettavan suotoveden virtaamaa tarkkaillaan pumppaamoista summaavan virtausmittarin avulla. Puhdistamolle johdettavan veden laatu määritetään viikoittain ja näyte otetaan Haapalahden pumppaamon kokoojakaivo 1:stä. Ylivuotojen määrä ja ajankohta arvioidaan pumppaamojen vesipintamittausten perusteella.

Jätetäyttöpenkereiden läpi suotautuvan veden pitoisuudet tutkitaan niistä pisteistä, joihin se kerätään johdettavaksi käsittelyyn. Suotoveden määrää seurataan. Seurantanäytteet otetaan neljä kertaa vuodessa; tammi-helmikuussa, huhti-toukokuussa, elokuussa ja lokakuussa. Ainakin yksi vuosittainen näytteenottokerta edustaa ylivuototilannetta.

Mutalahden alueella kaatopaikkavesiä tarkkaillaan tarkkailupisteestä "Kokoojakaivo 2". Mutalahden vanhan täyttöalueen sisäistä vettä tarkkaillaan tarkkailupisteestä "Alasuotovesienkokoojakaivo". Nykyisen Mutalahden läjitysalueen suotovesiä tarkkaillaan tarkkailupisteistä Kaivo 502 ja Kaivo 507.

Haapalahden kenttäalueen suoto- ja valumavedet pumpataan muun kaatopaikan tavoin biopuhdistuslaitokselle puhdistettavaksi. Haapalahden kenttäalueen veden pinta pidetään ympäröivän Saimaan pintaa alempana ohivalumisen välttämiseksi.

Kuva 2 Tuosan alueen vesien tarkkailupisteet.

Pohjaveden tarkkailu

Pohjaveden laadunmuutosten tarkkailemiseksi ja pystyeristysseinän toimivuuden seuraamiseksi otetaan näytteitä kaksi kertaa vuodessa pohjavesiputkista TP25 ja TP28. Kaatopaikan yläpuolisten vesien tarkkailua tehdään alueelle asennettavasta putkesta TP30. Mutalahden alueella ei ole erillisiä pohjavesien tarkkailupisteitä. Näytteitä otetaan kaksi kertaa vuodessa; huhti-toukokuussa ja elokuussa. Joka neljäs vuosi tehdään myös AOX-, lyijy-, elohopea- ja kadmiummääritykset.

Tuosan kaatopaikan todennäköisellä vaikutusalueella ei ole tiedossa olevia talousvesikaivoja. Lähistöllä olevan golfkentän käyttövesi otetaan porakäivosta.

Pintavesien tarkkailu

Tuosan kaatopaikan pintavesien tarkkailu toteutetaan osana Etelä-Saimaan yhteistarkkailuohjelmassa 006 Saimaa, Tuosa-Manner (SAIMAA-6). Näytteitä otetaan kuusi kertaa vuodessa. Tarvittaessa, mikäli se normaalin vesistötarkkailun tulosten perusteella katsotaan aiheelliseksi, otetaan seurantanäytteitä myös Haapalahden altaasta.

Kaatopaikalla pintavesiä tarkkaillaan pisteestä, jossa niitä johdetaan ympäristöön. Näytteitä otetaan Haapalahden alueelle olevasta

tarkkailupisteestä TP11 sekä Mutalahden alueella sijaitsevasta tarkkailupisteestä TP 21. Näistä pisteistä otetaan seurantanäytteet vähintään kaksi kertaa vuodessa; huhti-toukokuussa ja elokuussa.

Mutalahden vanhan täyttöalueen pintarakenteen kuivatuskerrokseen liittyvistä salaojakaivoista otetaan näytteitä tarvittaessa.

Prosesseissa muodostuvat jätevedet, kaatopaikan jätevedet ja muut likaiset jätevedet kerätään ja johdetaan tehtaan jätevedenpuhdistamolle. Puhdistamalla käsitellyt jätevedet johdetaan Saimaaseen. Jätevedenpuhdistamon vedenlaatua tarkkaillaan erillisessä tarkkailusuunnitelmassa.

Melun ja pölyn tarkkailu

Tehtaan normaali toiminta ei aiheuta merkittävää tärinää tai pölyämistä kaatopaikan tai tehdasalueen ympäristöön. Melun ja pölyn tarkkailua suoritetaan ympäristöluvan mukaisesti. Kaatopaikan toiminnan aiheuttamaa melutasoa voidaan seurata tilanteessa, jolloin alueelle on melua aiheuttavia koneita tai laitteita käytössä, ja melusta tulee ilmoitus. Mittaus tehdään häiriintyvien kohteiden kannalta kriittisissä sääolosuhteissa.

Tuosan alueella ei ole normaalitilanteessa erityistä melua aiheuttavaa toimintaa. Ainoat melua tuottavat laitteet ovat pyöräkoneet ja kaivinkoneet sekä kuorma- ja rekka-autot, jota työskentelevät ja kuljettavat materiaaleja alueella. Tarvittaessa toiminnan harjoittaja estää melunleviämisen ympäristöön rakenteellisin tai käyttötoimenpiteellisin toimin. Eniten melua aiheuttavien töiden tekemistä vältetään mahdollisuuksien mukaan yöaikaan.

Raaka-aineiden ja jätteiden käsittely ja liikenne sekä hakkeen varastointi toteutetaan ja järjestetään niin, että ympäristön melu- ja pölyhaitat sekä roskaantuminen jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pölyn, melun ja roskien leviäminen Tuosan kaatopaikka-alueen ulkopuolelle estetään huolehtimalla riittävistä torjuntatoimenpiteistä.

Tarvittavat tiedot alueen meteorologiasta, sadannasta jne. saadaan Lappeenrannan lentoaseman lentosääasemalta.

Tuosan kaatopaikan käyttö- ja hoitosuunnitelma

Tuosan kaatopaikan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa (15.4.2019) todetaan Haapalahden alueen osalta siellä toteutettavat kenttärakenteet ja niihin hyödynnettävät materiaalit sekä alueella tapahtuva välivarastointi ja kompostointi.

Suunnitelman mukaan Haapalahden alueen välivarastoja hoidetaan kaivinkoneella ja puskukoneella tarvittaessa. Hyötykäyttöön kenttärakenteeseen käytettävät materiaalit varastoidaan rakennetuilla kentillä, samoin kun jatkossa polttoon menevät kuivatut lietteet. Kenttäalueiden edelleen rakentessa alueelle saadaan lisää hyvää varastointialuetta, jolloin myös puun ja kantojen varastointitoiminta saadaan kantavan pohjamaan päälle

Suunnitelmassa kuvataan myös alueen vesien johtaminen ja käsittely, ympäristöhaittojen torjunta sekä poikkeuksellisiin toimiin varautuminen.

Vaikutustarkkailun tulokset

Tuosan kaatopaikan tarkkailutulokset vuosilta 2009–2018 on kuvattu vuoden 2018 vuosiraportin yhteydessä. Niiden perusteella voidaan alueen pinta- ja pohjavesien pitoisuuksista todeta seuraavaa. Pintavesien tarkkailupiste Haapalahdella, kuvaa veden laatua ennen johtamista Haapalahden suljetulle vesialueelle, josta vedet johdetaan puhdistamolle. Se sisältää sekä kaatopaikalta, että Haapalahden kentältä tulevia vesiä.

Pintavedet

Tuosan kaatopaikan pintaveden havaintopisteiden (Haapa- ja Mutalahti, sijainnit esitetty: Kuva 2, sivu 11) veden hapen kyllästysasteet (%) ovat vaihdelleet runsaasti vuosien 2009–2018 tarkkailutulosten perusteella. Haapalahden (TP11) veden hapen kyllästysaste (%) on vaihdellut tarkastelujaksolla 0–90 % välillä ja Mutalahden (TP21) hapen kyllästysaste (%) on vaihdellut 0–120 % välillä. Haapalahden (TP11) veden laatu on ollut keskimäärin huonompi kuin Mutalahden (TP21) veden laatu. Haapalahden veden laatu on myös vaihdellut selvästi enemmän. Haapalahdesta ei ole aina saatu näytettä, koska näytepisteellä ei ole ollut virtaamaa/vettä. Keskimääräisissä kiintoainepitoisuuksissa ei ole ollut havaintopaikkojen välillä eroa vuosina 2009–2018, mutta lokakuussa 2014 Haapalahden kiintoainepitoisuus (72 mg/l) oli huomattavasti korkeampi kuin aiemmillä tarkkailukerroilla. Lokakuussa 2017 Haapalahden väriluku (500 mg/l Pt), kemiallisen hapenkulutuksen (COD_{Cr}) pitoisuus (250 mg/l) ja kokonaisfosforin pitoisuus (1000 µg/l) olivat tarkkailujakson korkeimmat. Pintavesien pH-arvot ovat hieman kohonneet tarkkailujakson aikana, mutta muilta osin pintavesien laaduissa ei ollut havaittavissa selvää kehityssuuntaa.

Pohjavedet

Alueen pohjaveden havaintoputkien TP25 ja TP28 vesien hapen kyllästysasteet (%) ovat olleet keskimäärin erittäin alhaisia vuosina 2009–2018 (tarkkailupisteiden sijainnit esitetty: Kuva 2, sivu 11). Putken TP25 vesi on ollut pääsääntöisesti hapetonta. Molempien havaintoputkien vesien kiintoainepitoisuudet ovat olleet keskimäärin erittäin korkeita; pitoisuudet ovat kuitenkin kääntyneet laskuun vuoden 2013 jälkeen. Elokuusta 2013 lähtien putkia on esipumpattu näytteenoton yhteydessä eikä joitakin päiviä aiemmin, kuten toimittiin ennen vuotta 2013. Näytteenoton yhteydessä tehdyllä pumppauksella on näin ollen saatu edustavampia pohjavesinäytteitä. Havaintoputken TP28 veden kiintoainepitoisuudet olivat korkeampia kuin havaintoputken TP25 vedessä. Myös natriumpitoisuudet olivat putkessa TP28 hieman korkeammat kuin putkessa TP 25. Muilta osin putkessa TP25 pitoisuudet olivat keskimäärin korkeampia kuin putkessa TP28. Putken TP25 sähkönjohtavuus ja fosforipitoisuus ovat hieman nousseet viime vuosina. Natrium- ja kloridipitoisuus ovat hieman kohonneet molemmissa

havaintoputkissaviime vuosina. Muilta osin pohjaveden laadussa ei ole havaittavissa selvää kehityssuuntaa.

Hakijan esitykset

Jätteen käsittelytoiminnan vakuus

Hakijan esitys jätteenkäsittelyn vakuudesta perustuu välivarastoitavien jätteiden määriin ja käsittelykustannuksiin, jotka on esitetty taulukossa alla. Taulukon määrääriiot ovat varastoitavien jätteiden enimmäismääriä. Käsittelykustannuksissa on huomioitu sekä kuljetukset että käsittely. Lento- ja pohjatuhkasta suurin osa menee suoraan sopimusperusteisesti maanrakennuskäyttöön ja metsälannoitteeksi. Tuhkaa varastoidaan Tuosan alueella ainoastaan vuosittain alueelle tehtävien kenttärakenteiden vaatima määrä. Soodasakka varastoidaan kaatopaikalla loppusijoitusalueella, ja sen vakuus on huomioitu loppusijoitusalueen vakuudessa. Lietteitä varastoidaan ja kompostoidaan Haapalahden alueella. Lietteet pyritään saamaan suoraan polttoon voimalaitokselle, mutta poikkeustilanteissa lietettä varastoidaan Tuosan alueella. Lietteiden vakuudessa on huomioitu kompostointikustannus, lietteet voidaan hyödyntää esim. kaatopaikan pintarakennekerroksessa ja siten ulkopuolelle toimittamisen kustannusta ei ole laskennassa huomioitu. Muilta osin jätteitä ei varastoida Tuosan alueella. Jätteenkäsittelyn vakuudeksi esitetään 130 000 €.

Taulukko 3 Hakijan esitys jätteenkäsittelyn vakuudeksi

Jäte	Varastoitava enimmäismäärä (t)	Toimenpide	Käsittely-hinta (€/t)	Yhteensä
Soodasakka	0	Huomioitu kaatopaikan vakuudessa	0	0
Lannoite-kalkki	250		20	500
Lietteet	15 000	Kompostointi/maanparannus	5	75 000
Lento- ja pohjatuhka	5 000	Maanrakennukseen MARA-asetuksen mukaisesti	10	50 000

Lisäksi toiminnanharjoittaja on lupamääräyksen 48 edellyttämässä vakuus-tarkastelussa esittänyt loppusijoitusalueen pintarakenteiden toteuttamista koskevan vakuuden suuruudeksi 620 000 € (3,1 ha käytössä, kustannus 20 €/m²) ja jälkitarkkailua koskevaksi vakuudeksi 90 000 €. Eli nämä yhteensä 710 000 €. Vakuutta esitetään vähennettäväksi sitä mukaa kuin loppusijoitusalueiden maisemoinnit valmistuvat ja vastaavasti lisättäväksi sitä mukaa kun täyttö etenee loppusijoitusalueella.

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 19.6.2019 ja 3.7.2019.

Tiedottaminen

Asian käsittelyssä on sovellettu ympäristönsuojelulain 96 §:ä. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla asian tiedot osoitteessa ylupa.avi.fi. Enempi tiedottaminen ei asian luonteen vuoksi ole ollut tarpeen.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Lappeenrannan kaupungilta, kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. todennut seuraavaa:

Toiminnanharjoittajan antaman selvityksen mukaan Haapalahden alueella varastoidaan Kaukaan tehtailla muodostuvia jätemateriaaleja, raakapuuta ja voimalaitoksen polttoaineina käytettäviä kuorta ja kuivattua lietettä. Alueelle on rakennettu vuodesta 2010 lähtien lähes vuosittain kenttärakennetta, jonka rakenne on tuki/kantavan kerroksen osalta lentotuhkan ja soodasakan seosta. Kenttien rakentamista jatketaan alueelle vuosittain ja rakentamisesta laaditaan osa-alueittain toteutussuunnitelmat.

Selvityksen mukaan Kaukaan tehtailla muodostuu jatkossakin prosessijätteitä, joita varastoidaan Haapalahden kentillä. Lisäksi merkittävä osa alueesta on jo nykyisellään raakapuun varastoalueena. Tämä toiminta tulee jatkossakin kasvamaan. Selvityksessä on kuvattu Haapalahden alueella muodostuvien hulevesien johtaminen ja käsittely. Hulevesijärjestelmän lisäksi on kuvattu vesien kaatopaikan ulkopuolelle joutumisen estämiseksi tehdyt rakenteet.

Selvityksessä esitettyjä tietoja yhdessä selvityksen täydennyksenä annettujen jätetietojen kanssa voidaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan pitää näiltä osin riittävinä lupamääräyksen 28 täyttämistä varten. ELY-keskus pitää tärkeänä, että jokaisesta rakentamiskohteesta, jossa tuhkan ja soodasakan seosta käytetään rakenteessa, esitetään edelleen suunnitelma valvovalle viranomaiselle. Rakentamiskohteiden toteutuksesta tulee antaa selvitys ympäristönsuojelun vuosiraportoinnin yhteydessä.

Toiminnanharjoittaja on toimittanut selvityksen liitteeksi Tuosan kaatopaikan ja jätteiden tarkkailusuunnitelman sekä Tuosan alueen käyttö- ja

hoitosuunnitelman. Haapalahden alueen käyttö ja tarkkailu on sisällytetty näihin suunnitelmiin.

Suunnitelmat ovat tällä hetkellä hyväksyttävänä ELY-keskuksessa yhdessä Kaukaan tehtaiden velvoitetarkkailusuunnitelman kanssa. Kaatopaikan käytön, tilan ja päästöjen tarkkailusta on määrätty voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksessä 41. ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelmissa esitetty toiminnan kuvaus ja tarkkailu vastaa voimassa olevia ympäristölupamääräyksiä. ELY-keskus pitää tärkeänä mahdollisuutta tarkistaa tarkkailusuunnitelmaa tarvittaessa.

Toiminnanharjoittaja on selvityksen liitteessä esittänyt Tuosan kaatopaikka-alueen vakuuden tarkastelun. Tarkastelussa on esitetty laskelmat jätteenkäsittelyn ja loppusijoitusalueen vakuudeksi. Haapalahden alueella tapahtuva varastointi sisältyy laskelmiin. ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa esitetyn vakuuden määrästä.

Lappeenrannan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Lupalautakunta esittää, että suunnitelmaa tulee täydentää Tuosan kaatopaikka-alueen läjityksestä ja kompostoinnista mahdollisesti aiheutuvien hajuhaittojen selvityksellä. Selvityksen perusteella tulee arvioida, onko hajua tarvetta selvittää laskennallisessa mallinnuksella tai mahdollisesti kerta-luonteisella haisevien rikkiyhdisteiden mittauksella.

Lappeenrannan kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Lupalautakunta kunnan terveydensuojeluviranomaisena esittää, että suunnitelmassa on selvitetty melun ja pölyn tarkkailua ja seurantaa, mutta arviota Tuosan kaatopaikan toiminnasta aiheutuvista hajuhaitoista ei ole. Tältä osin suunnitelmaa tulee täydentää.

Lappeenrannan kaupungin lausunto

Kaupunginhallitus saattaa aluehallintoviraston tietoon lupalautakunnan lausunnon ja toteaa, ettei sillä ole muuta huomautettavaa hakemuksesta.

Vastine

Kaupungin viranomaisten lausunnossa esitetään toiminnanharjoittajalle Tuosan kaatopaikka-alueen läjityksen ja kompostoinnin mahdollisesti aiheuttaminen hajuhaittojen selvitystä. Selvityksen perusteella sitten joko hajumallinnusta tai kertaluonteista mittausta. Muilta osin kaupungilla ei ole lausuttavaa. Varsinaisella kaatopaikka-alueella käsitellään nykyisin vain epäorgaanisia jätteitä. Niiden käsittelystä ei aiheudu hajuhaittaa. Haapalahden välivarastointialueella välivarastoidaan mm. jätevesien käsittelyn lietteitä sekä pidetään yllä kompostia. Lietteen lastaus ja purkutilanteissa hajua esiintyy, varastoinnin aikana ei.

Tuosan alueelta ei ole tehtaalte tehty hajuista ulkopuolisten toimesta huomautuksia lukuun ottamatta kesää 2019, jolloin alueella ulkopuolinen yritys teki lietteen kuivauksen koeajoa. Koe keskeytettiin hajuhaittojen vuoksi ja jatkettiin vasta kun ongelma oli ratkaistu. UPM:n omaan toimintaan liittyvistä toimista ei yhteydenottoja hajuun liittyen ole viimeisen 10 vuoden aikana ollut.

Toiminnanharjoittaja ei katso aiheelliseksi teettää hajun leviämismallinusta kaatopaikka-alueesta.

ELY-keskuksen lausuntoon ei hakijalla ole kommentoitavaa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluvan muuttaminen

Aluehallintovirasto hyväksyy UPM-Kymmene Oyj Kaukaan tehtaiden ja Tuosan kaatopaikan ympäristöluvan nro 96/2015/1 lupamääräyksen 28 mukaisen selvityksen.

Aluehallintovirasto muuttaa toimintaa koskevaa ympäristölupaa nro 96/2015/1 lisäten lupamääräykset 28a, 28b ja 42a sekä muuttaen lupamääräyksiä 28 ja 48 jäljempänä esitettävällä tavalla.

Uudet ja muutetut lupamääräykset

- 28. Tuhkan ja soodasakan hyödyntämisessä Haapalahden alueen kenttärakenteiden rakentamisessa on noudatettava Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöstä nro 20/10/1.
- 28a. Haapalahden jätteenkäsittelyalueella saa välivarastoida sellu- ja paperitehdasintegraatin toiminnassa muodostuneita ja hyödynnettäviä tavanomaisia jätteitä yhteensä enintään 40 000 tonnia hakemuksessa esitetyn mukaisesti (kertoelmaosan Taulukko 2, s. 6). Jätteitä saa varastoida enintään kolme vuotta ennen hyödyntämistä tai yhden vuoden ennen loppukäsittelyä.
- 28b. Kompostointiin käytettävät alueet on varustettava nestetiiviillä, kompostointiin soveltuvalla pinnoitteella 31.12.2024 mennessä. Toiminnanharjoittajan on kahden vuoden kuluessa tämän päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta esitettävä toimivaltaiselle lupaviranomaiselle suunnitelma kompostointiin käytettävien alueiden tiiviin pinnoitteen toteuttamisesta ja tarkennettu kuvaus kompostoinnin toteuttamisesta alueella. Suunnitelmassa on esitettävä myös tarkennettu arvio kompostoinnin hajuhaitoista sekä vertailu kompostoinnin parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.
- 42a. Haapalahden jätteenkäsittelyalueen tarkkailua on täydennettävä seuraavasti:

- Kenttäalueilla ja kompostoinnissa muodostuvien hulevesien laatua on tarkkailtava vähintään neljä kertaa vuodessa vähintään seuraavien parametrien osalta: pH, sähkönjohtavuus, COD, TOC, kiintoaine, kloridi, sulfaatti, Cd, Co, Cr, Cu, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, V ja Zn. Tarkkailua voidaan harventaa tai tarkkailtavien haitta-aineiden määrää vähentää valvontaviranomaisen päätöksellä, jos vähintään kahden vuoden tarkkailun jälkeen voidaan osoittaa, että vesien pitoisuustaso on alhainen.
- Tuosan kaatopaikan pohjavedentarkkailuputkista (TP25 ja TP28) otettavista näytteistä on tutkittava vähintään kahden vuoden ajan em. haitta-aineiden pitoisuudet. Valvontaviranomainen voi määrätä tarkkailun jatkosta saatujen tulosten perusteella.
- Toteutetun kenttärakenteen jätemateriaalien sitoutumista ja liukoisuutta on tarkkailtava kairausnäyttein. Tarkkailun yksityiskohdat on kuvattava tarkkailusuunnitelmassa.
- Tarkkailutulosten raportoinnin yhteydessä on esitettävä asiantuntija-arvio toiminnan ympäristövaikutuksista ja niiden muutoksista. Tuosan alueen tarkkailutulosten raportoinnin yhteydessä on esitettävä myös puhdistamolle käsiteltäväksi johdettujen vesien määrän ja laadun tarkkailun tulokset.
- Tarkkailussa käytettävät menetelmät on lisättävä tarkkailusuunnitelmaan. Tarkkailua toteuttavan laboratorion on osallistuttava ympäristöhallinnon vertailumittauksiin, käytettävä akkreditoituja menetelmiä tai muutoin osoitettava luotettavuus. Myös näytteenoton luotettavuus on kuvattava tarkkailusuunnitelmassa.

Tämän päätöksen mukaisesti täydennetty tarkkailusuunnitelma on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle 30.6.2021 mennessä. Valvontaviranomainen voi päätöksellään muuttaa tarkkailua sen tasoa heikentämättä lupamääräyksen 42 mukaisesti.

48. Toiminnanharjoittajan on kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta asetettava valtion valvontaviranomaisen (Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) eduksi 1 252 400 euron (sis. arvonalisäveron 24 %) vakuus, joka koskee jätteen käsittelytoimintaa ja kaatopaikan asianmukaisten sulkemistoimenpiteiden ja jälkihoidon varmistamista. Vakuus koostuu seuraavista osista:

- Tuosan tavanomaisen kaatopaikan sulkemistoimenpiteitä koskien (rakenteet) 768 800 € (sis. alv 24 %)
- Sulkemisen jälkeisen tarkkailun osalta 111 600 € (sis. alv 24 %)
- Jätteen käsittelylle ja välivarastoinnille 372 000 € (sis. alv 24 %)

Vakuus tai vakuuden täydennys on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n edellyttämällä tavalla ja se korvaa aiemmin asetetun vakuuden.

Toiminnanharjoittajan on kolmen vuoden välein, seuraavaksi vuoden 2023, vuosiraportoinnin yhteydessä esitettävä valvontaviranomaiselle selvitys vakuudella katettavien jätteiden käsittelyn yksikköhinnoista ja kuljetuskustannuksista sekä vakuuden vastaavuudesta. Selvityksessä on sulkemistoimenpiteiden (rakenteet) osalta huomioitava myös

maanrakennuskustannusindeksin muutokset. Valvontaviranomainen voi vastaanottaa korotetun vakuuden ilman asiasta tehtävää erillistä päätöstä. Vakuuden ja korotetun vakuuden vapauttaminen kokonaan tai osittain tapahtuu lupaviranomaisen päätöksellä. Mikäli vakuutta on tarpeen muuttaa, toiminnanharjoittajan on tehtävä lupaviranomaiselle sitä koskeva esitys.

Päätöksen täytäntöönpano

Lainvoimaisuus

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

Valitettaessa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan valituslupa (ympäristönsuojelulaki 190 § 1 mom.). Mahdollinen valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei estä päätöksen täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon. (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 122 § 2 mom)

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Tätä päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava lupamääräyksen 42a osalta.

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaista luvan muuttamista erityisen selvityksen perusteella. Selvityksestä on määrätty Kaukaan paperi- ja sellutehdasintegraatin ja Tuosan kaatopaikan ympäristöluvan määräyksessä 28. Aluehallintovirasto on hyväksynyt esitetyn selvityksen Haapalahden jätteenkäsittelyalueen toiminnoista ja täsmentänyt sen johdosta ympäristölupaa tarvittavilta osin. Selvityksessä on esitetty jätteenkäsittely seuranta- ja tarkkailusuunnitelma sekä jätteenkäsittelytoiminnan vakuus sekä muut luvan määräyksessä 28 vaaditut asiat. Haapalahden jätteenkäsittelyalueen toimintaan ei ole esitetty muutoksia aiempaan verrattuna, mutta sen laajuutta on täsmennetty.

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Hakemuksen mukaisesti toimien ja lupamääräykset huomioon ottaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitun laiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty. Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää edelleen ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle.

Haapalahden jätteenkäsittelyalueen toiminta toteuttaa [valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa vuoteen 2023](#) asetettuja tavoitteita. [Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelmassa vuoteen 2020](#) on asetettu tavoitteeksi mm., että maarakentamisen materiaalihokkuutta parannetaan. Jätteiden hyödyntäminen rakenteissa edellyttää muun muassa välivarastointia rakentamistoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja tarvittaessa myös kompostointia viherrakentamiseen sopivaan muotoon.

Toiminta ei vaaranna [Vuoksen](#) vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 asetettuja tavoitteita. Tällä päätöksellä ei anneta lupaa lisätä toiminnan päästöjä vesiin. Haapalahden jätteenkäsittelyalueen likaantuneet vedet johdetaan käsittelyyn integraatin jätevedenpuhdistamolle.

Hakija on esittänyt jätteiden käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman sekä toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusuunnitelman, jotka toimivaltainen valvontaviranomainen on vastikään hyväksynyt. Aluehallintovirasto katsoo suunnitelmien olevan riittävät, kun toimitaan määräyksistä ilmenevällä tavalla täydennettynä.

Selvityksen yhteydessä ei ole esitetty alueen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitystä. Toiminnanharjoittajan on huomioitava, että alueen perustilaselvitys on esitettävä ympäristönsuojelulain 232 §:n 2 momentin perusteella lupaviranomaiselle viimeistään, kun lupaa muutetaan tai tarkistetaan 29 §:n, 81 §:n tai 89 §:n perusteella.

Päätelmien soveltaminen ympäristölupaharkinnassa

Haapalahden jätteenkäsittelyalueella harjoitetaan jätteenkäsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjassa (WT BREF) ja [päätelmissä](#) kuvattua kompostointia. Kompostointiin tuotavien jätteiden enimmäismäärä on 36 000 tonnia vuodessa, mikä ylittää direktiivin mukaisen 75 t/d kapasiteettirajan. Aiemmin annettujen päätösten perusteella toiminta on osa Tuosan kaatopaikan ja Kaukaan sellu- ja paperitehdasintegraatin toimintaa. Näin ollen tässä päätöksessä ei ole sovellettu em. päätelmiä vaan ne tulevat sovellettavaksi, kun koko toiminnan ympäristölupa tarkistetaan pääasiallisen toiminnan päätelmien (PP BREF, Massa- ja paperiteollisuus) johdosta seuraavan kerran.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon laitoksen sijainti, sen yhteys muihin toimintoihin, toiminnasta aiheutunut haitta, toiminnasta

aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski, lähialueen asutuksen ja taajama-alueiden läheisyys sekä ympäristönsuojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräyksen 28 muuttaminen

Aluehallintovirasto on tällä päätöksellä hyväksynyt määräyksen 28 mukaisen selvityksen ja näin ollen poistanut määräyksen mukaisen kertaluonteisen selvitysvelvoitteen. Samalla määräyksellä on korostettu, että kenttärakenteiden rakentaminen alueella on hyväksytty Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksellä ja sitä jatketaan edelleen tämän päätöksen mukaan. Tällä päätöksellä ei muuteta kenttien rakentamiseen liittyviä velvoitteita. Tällä päätöksellä on kuitenkin täsmennetty minkälaista ja missä laajuudessa tapahtuvaa toimintaa alueella voidaan harjoittaa.

Määräys 28a

Siltä osin, kun Haapalahden jätteenkäsittelyalueella tapahtuva toiminta koskee jätteiden välivarastointia, aluehallintovirasto on katsonut tarpeelliseksi asettaa enimmäismäärän alueella kerralla oleville jätteille ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Alueella välivarastossa olevien jätteiden määrää on tarpeen rajoittaa myös toiminnan vakuuden riittävyys varmistamiseksi. Kun huomioidaan välivarastoitavien jätteiden laatu ja alueen vesienjohtamisjärjestelyt, voidaan rakennettuja kenttärakenteita pitää soveltuvina lyhytaikaiseen välivarastointiin selvityksessä esitetyille jättejakeille.

Alueella välivarastoitavien sellu- ja energiatuotannon raaka- ja polttoaineiden määrälle ei ole asetettu enimmäismäärää vaan toiminnanharjoittajan on huolehdittava niiden osalta, että ympäristövaikutukset pysyvät samalla tasolla kuin hakemuksessa esitetyillä määrillä.

Valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista 3 §:n määritelmien mukaan kaatopaikkana ei pidetä alle kolmen vuoden pituista jätteen varastointia ennen sen hyödyntämistä tai esikäsittelyä; eikä alle yhden vuoden pituista jätteen varastointia ennen sen loppukäsittelyä. Näin ollen jätteen välivarastoinnille on asetettu em. mukaiset enimmäisajat.

Määräys 28b

Alueella harjoitetaan kompostointia pinnoittamattoman kenttärakenteen päällä. Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksellä toteutettavat kanta-
vat kenttärakenteet on tarkoitettu ensisijaisesti välivarastointiin, eikä niitä
voida sellaisenaan pitää kompostointiin soveltuvina. Selvityksen perus-
teella kompostointi sijoittuu lisäksi osin näiden rakennettujen kenttien ulko-
puolelle eikä rakennetta tai vesien johtamisjärjestelyjä kompostointialueella
ole tarkemmin kuvattu.

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi aluehallintovirasto määrää kom-
postoinnin siirrettäväksi nestetiiville, kompostointiin soveltuvalle alueelle,
jossa kompostoinnissa muodostuvien vesien hallinta ja tarkkailu on mah-
dollista. Nestetiivisyys voidaan saavuttaa esimerkiksi tiivisasfaltilla, jossa tyh-
jätilan osuus on korkeintaan 3 %. Tätä voidaan pitää parhaan käyttökelpoi-
sen tekniikan mukaisena menettelynä. Muutokselle on asetettu kohtuulli-
nen määräaika ja tarkemmat rakennevalinnat on jätetty esitettäväksi erilli-
sellä suunnitelmalla. Suunnitelman yhteydessä voidaan myös arvioida
muuta tarvittavia keinoja, joilla varmistetaan, että kompostoinnissa noudate-
taan parasta käyttökelpoista tekniikkaa eikä siitä aiheudu esimerkiksi hajuhaittoja.

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on lausunnossaan katsonut,
että alueen mahdollisia hajuhaittoja pitäisi selvittää tarkemmin. Aluehallin-
tovirasto katsoo, että tämä selvitys voidaan tehdä kompostointiin tehtävien
muutosten yhteydessä ja tarvittaessa antaa asiasta lisämääräyksiä selvi-
tyksen perusteella. Alueella läjitetään ja välivarastoidaan pääasiassa met-
säteollisuuden epäorgaanisia jätteitä, joiden varastointi ei aiheuta hakijan
mukaan hajuhaittoja. Aluehallintoviraston arvion mukaan mahdolliset hajuhaitat
liittyvät alueelta liittyvät nimenomaan kompostointiin. Koska lähellä ei
ole erityisen häiriintyviä kohteita ja kompostointiin vaaditaan muitakin muu-
toksia, edellytetään hajujen tarkempaa arviota kompostoinnin rakenteellisen
muutosten yhteydessä.

Määräys 42a

Aluehallintovirasto on määrännyt alueella tehtävää tarkkailua täydennettäväksi.

Haitta-aineiden tarkkailua on edellytetty Itä-Suomen ympäristölupaviraston
päätöksessä jätteiden hyödyntämisestä alueen rakenteissa (lupamääräys
8). Hakemuksesta ei käy ilmi tällaisen tarkkailun tuloksia, eikä niistä ole
määrätty myöskään tarkkailusuunnitelmaa koskevassa Kaakkois-Suomen
ELY-keskuksen päätöksessä 3.9.2019. Näin ollen aluehallintovirasto mää-
rää tarkkailua täydennettäväksi tältä osin. Tarkkailtavat aineet on määrätty
käsiteltävien ja välivarastoitavien, sekä rakenteessa hyödynnettyjen jätteiden
laadun ja ominaisuuksien perusteella. Aluehallintovirasto katsoo, että
jätevedenpuhdistamolle johdettavien vesien laadun tarkkailu ei anna riittä-
vää kuvaa jätteiden hyödyntämisen vaikutuksista, koska Haapalahden jät-
teenkäsittelyalueen hulevedet sekoittuvat muun muassa kaatopaikan

vesiin. Tarkkailun tiheys vastaa kaatopaikka-alueilla muodostuvien vesien tarkkailun tiheyttä. Tarkkailun toteuttamiseksi tarkkailusuunnitelmaan tulee lisätä 2–3 tarkkailupistettä Haapalahden kenttäalueiden ja kompostoinnin vesien tarkkailemiseksi.

Pohjavesiputkissa TP25 ja TP28 on tarkkailutulosten perusteella viime vuosina tapahtunut kohoamista natrium-, kloridi-, sähköjohtavuus ja fosforipitoisuuksissa. Tämä saattaa kertoa kenttärakentamisessa hyödynnettyjen jätteiden tai alueen muun toiminnan vaikutuksista. Putkien kloridipitoisuus ylittää pohjavesien ympäristölaatunormin. Huomioiden selvilläolovelvollisuus ja pohjaveden pilaamiskielto, on veden laadun tarkkailua määrätty lisättävän myös muiden haitta-aineiden tarkkailulla. Tulosten perusteella voidaan tarkkailua myöhemmin harventaa.

Kenttärakenteen jätemateriaalien sitoutumista ja liukoisuuden tarkkailu ei käy ilmi hakemusasiakirjoista, vaikka siitä on määrätty Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksessä 6. Velvoite tarkkailla on kirjattu tähän uudelleen sen selkeyttämiseksi, että myös kenttärakenteissa hyödynnettyjen jätteiden tarkkailun otetaan osaksi alueen tarkkailusuunnitelmaa.

Määräyksen 48 muuttaminen

Tuosan kaatopaikka-alueen ja Haapalahden jätteenkäsittelyalueen vakuutta koskeva määräys on kirjoitettu kokonaan uudelleen ja vakuuden suuruus on tarkistettu Haapalahden jätteenkäsittelyalueen osalta vastamaan toiminnassa välivarastoitavia jätteitä. Vakuudesta on erotettu hakijan vakuuserittelyssä esittämät kaatopaikan pintarakenteita, jälkitarkkailua sekä jätteiden välivarastointia koskevat vakuudet. Kaatopaikan pintarakenteiden ja jälkitarkkailun vakuus perustuu hakijan esitykseen ja valvontaviranomaisen hyväksyntään (voimassa oleva vakuus) eikä sitä tällä päätöksellä ole muutettu. Ainoastaan arvonlisäveron osalta vakuuden määräytymistä on selkeytetty kokonaisuudessaan siten, että esitettyihin määriin on lisätty arvonlisäveron osuus. Oikeuskäytännön perusteella jätevakuuksiin tulee sisällyttää arvonlisävero (KHO 2017:24).

Ympäristönsuojelulain 59–60 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan ja tarkkailun varmistamiseksi. Vakuuden on oltava riittävä huomioiden toiminnan laajuus ja luonne. Hakijan vakuusesitys perustuu pienempiin jätemääriin kuin esitys suurimmista varastoitavista määristä, jotka tällä päätöksellä on hyväksytty. Näin ollen aluehallintovirasto on määrännyt vakuuden seuraavien tietojen pohjalta:

- Lento- ja pohjatuhkien enimmäismäärää 10 000 tonnia, kuljetus/käsittelykustannus hakijan esityksen mukainen 10 €/t lisättynä arvonlisäverolla 24 % (124 000 €)
- Lietteiden määrä 35 000 tonnia, kuljetus/käsittelykustannus hakijan esityksen mukaan 5 €/t lisättynä arvonlisäverolla 24 % (217 000 €)

- Lannoitekalkki 750 tonnia, kuljetus/käsittelykustannus hakijan esityksen mukaan 20 €/t lisättynä arvonlisäverolla 24 % (18 600 €)
- Kuorihiekka, betoni ja tiilijätteet, 2 000 tonnia, kuljetuskustannus 5 €/t lisättynä arvonlisäverolla 24 % (12 400 €)

Vakuuden suuruudeksi saadaan välivarastoinnille ja kompostoinnille yhteensä 372 000 euroa.

Aluehallintovirasto on huomionnut vakuutta määrätessä, että pääosa välivarastoitavasta jätteestä on hyödyntämiskelpoista ja näin ollen esimerkiksi betoni- ja tiilijätteen käsittelylle ei ole lisätty hintaa vaan suuruus perustuu arvioituihin kuljetuskustannuksiin.

Päätöksen täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Ympäristönsuojelulain 200 §:n perusteella aluehallintovirasto voi määrätä tarkkailua koskevat määräykset noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka ympäristövaikutusten ja päästöjen selvittämiseksi on tarpeellista välittömästi aloittaa laajempi tarkkailu, josta tosiasiallisesti jo osittain määrätty aiemmissa päätöksissä. Tämän johdosta tarkkailua koskeva määräys on määrätty noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 14–17, 48–49, 51–54, 58–66, 83, 87, 90, 198, 200 ja 209 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 41 ja 42 §

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 3 §
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 3000 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen mukaan luvan edellyttämän suunnitelman, selvityksen tai muun niitä vastaavan käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 60 euroa/h. Tämän asian käsittelyyn on käytetty 50 tuntia.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

UPM-Kymmene Oyj
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Lappeenrannan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Lappeenrannan kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Fredrik Klingstedt ja Anna Laiho, joka on esitellyt asian.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitus-ajan päättymistä. Valitusaika päättyy **25.1.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>